

Horeca in Lansingerland

Ruimtelijk economische visie

Auteur: Arjan Koopman

Afdeling: Team Economie, Onderwijs & Sport

Versienummer: 3.0

Datum: 12 november 2013

Corsanummer: T12.12843

Inhoudsopgave

Voorwoord	5
1 Inleiding	7
1.1 Aanleiding	7
1.2 Proces	7
1.3 Leeswijzer	8
2 Horeca en burgerparticipatie	9
2.1 Wat is horeca?	9
2.2 Belangrijkste aandachtspunten uit de analyse	10
2.3 Uitkomsten burgerparticipatie	12
3 Visie horecastructuur	15
3.1 Ambitie	15
3.2 Visie horecastructuur	15
3.2.1 Berkel en Rodenrijs centrum	16
3.2.2 Bergschenhoek centrum	18
3.2.3 Bleiswijk centrum	19
3.2.4 Woongebieden	21
3.2.5 Buitengebieden en parken	21
3.2.6 Bedrijventerreinen	22
3.2.7 Stationsgebieden	22
3.2.8 Paracommerciële horeca	23
3.2.9 Samenvattend	24
3.3 Visie op beleidsinstrumenten	24
3.3.1 Terrassen	24
3.3.2 Semi-horeca	25
3.3.3 Precario	25
3.3.4 Veiligheid	26
3.3.5 Deregulering en dienstverlening	26
3.3.6 Handhaving	26
4 Van visie naar realisatie	27

Voorwoord

Lansingerland is een aantrekkelijke gemeente met veel groen- en recreatiegebieden. De gemeente is volop in ontwikkeling. Horeca speelt hierbij een belangrijke rol. Wij willen een goede mix van kwantiteit en kwaliteit aan horeca in onze gemeente. Tijdens de verschillende momenten van burgerparticipatie hebben inwoners ook aangegeven dat zij behoefte hebben aan meer variatie en kwaliteit van horeca. In Lansingerland zijn mooie locaties voorhanden voor onderscheidende en vernieuwende horeca. Wij bieden ondernemers met initiatieven de ruimte om te ondernemen, waarbij de accountmanager en het ondernemersteam ondernemers ondersteunen bij het vestigingsproces.

Wij presenteren u de nieuwe ruimtelijk-economische horecavisie. Met deze nota bieden wij de ondernemer ruimte voor nieuwe en vernieuwende initiatieven. Ook stimuleren en ondersteunen wij de horeca binnen onze mogelijkheden als gemeente. Tegelijkertijd zijn wij helder en duidelijk over wat we van de ondernemer verwachten.

We hanteren geen volumebeleid, maar maken wel duidelijke keuzes voor concentratiegebieden van horeca. De centrumgebieden van de drie kernen en het Rottemereengebied zien wij als de belangrijkste concentratiegebieden. Wij nodigen ondernemers uit om te komen met vernieuwende en onderscheidende horecaconcepten. We zetten nadrukkelijk in op meer diversiteit en kwaliteit in het horeca-aanbod. Dit geeft de meeste meerwaarde voor de gemeente en haar inwoners. Terrassen vormen een belangrijk en gezichtsbepalend onderdeel van de uitstraling van een centrumgebied. Vooral in de concentratiegebieden zien wij mogelijkheden en potentie voor (winter)terrassen. Wel stellen we een beperkt aantal voorwaarden aan terrassen om de veiligheid en attractiviteit te borgen.

Wij verwachten dat ondernemers zich bewust zijn van hun verantwoordelijkheden en rekening houden met hun omgeving en omwonenden. Van omwonenden in horecagebieden verwachten wij enige coulance ten opzichte van horeca.

In deze nota kunt u lezen wat onze visie is op horeca in Lansingerland.

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

De gemeente Lansingerland zet in op een attractieve, vitale en leefbare gemeente waar inwoners, bezoekers en ondernemers zich thuis voelen. Deze horecavisie gaat over de ambities die de gemeente en stakeholders gezamenlijk hebben op het gebied van horeca. De belangrijkste uitgangspunten van deze horecavisie zijn het behouden en versterken van:

- een aantrekkelijke woon- en leefomgeving;
- het economisch potentieel;
- het voorzieningenniveau;
- veilige uitgaansgebieden.

De horecasector neemt een belangrijke rol in bij het verwezenlijken van deze ambities. Horeca heeft meerwaarde voor de aantrekkelijkheid en leefkwaliteit van de gemeente, is onderdeel van het voorzieningenniveau, heeft een belangrijke sociale functie (mensen komen bij elkaar) en is van economische betekenis (werkgelegenheid en bestedingen). Daarbij draagt de horeca bij aan de recreatieve functie van onze gemeente en zorgen terrassen bij horecabedrijven voor sfeer en gezelligheid.

Lansingerland is nog volop in ontwikkeling met een groeiend aantal inwoners en bedrijven. Uit de analyse van het horeca-aanbod blijkt dat het aanbod is achtergebleven bij de groei van het aantal inwoners en bedrijven. Ook in vergelijking met andere groeigemeenten blijkt dat er in Lansingerland nog ruimte is voor aanvullende horeca. Naast kwantiteit is ook kwaliteit een aandachtspunt. Dit beeld werd bevestigd bij de verschillende momenten van burgerparticipatie. Gezien het bovengemiddeld besteedbaar inkomen per huishouden in Lansingerland zien wij ruimte voor kwalitatief hoogwaardig horeca-aanbod.

Diverse plannen en initiatieven bieden mogelijkheden om de kansen die er liggen te benutten. Horeca speelt een belangrijke rol bij de invulling van ontwikkelingen als de uitbreiding van het winkelaanbod in Berkel en Rodenrijs centrum, de herinrichting van de Dorpsstraat in Bleiswijk en de herontwikkeling van een deel van het centrum in Bergschenhoek. De vraag doet zich voor hoe de vele kansen in Lansingerland optimaal kunnen worden benut om de kwaliteit van de horecastructuur te versterken, in samenhang met de totale voorzieningenstructuur van Lansingerland.

Deze horecavisie is een ruimtelijk economische visie op de gewenste horecastructuur van Lansingerland en geeft richting aan het te voeren (ruimtelijk) beleid voor de horeca. De visie is een belangrijke voorwaarde om duidelijk en transparant afwegingen te kunnen maken, waarbij zowel de belangen van ondernemers als de maatschappelijke belangen gewogen worden. Tevens vormt de visie een belangrijke basis voor het beoordelen van bouwplannen voor horecaontwikkelingen en bij het opstellen of actualiseren van bestemmingsplannen.

1.2 Proces

Deze ruimtelijk-economische horecavisie is in samenspraak met het bedrijfsleven en belangenorganisaties opgesteld. Vanuit de gemeente zijn de themavelden economie, veiligheid, wonen, vergunningverlening, handhaving, verkeer, ruimtelijke ordening en projecten betrokken bij de totstandkoming van deze horecavisie.

Betrokkenheid en inzet van alle partijen zijn cruciaal om in de toekomst tot de gewenste ontwikkelingen te komen. We hebben daarom overleg over de horecavisie gehad met (horeca)ondernemers en belangenorganisaties. Dat bleek een goede formule. Ze hebben ons diverse ideeën en suggesties

aangereikt, waarvan een groot aantal een plek heeft gevonden in deze visie en ambitie. Bij het opstellen van de visie zijn de winkeliersverenigingen van Berkel Centrum, Bergschenhoek en Bleiswijk, de Kamer van Koophandel, het Recreatieschap Rottemeren, de politie en Koninklijke Horeca Nederland afdeling Lansingerland betrokken geweest. Ook is het Economisch Platform betrokken geweest bij het opstellen van deze visie.

De concept horecavisie is vervolgens gebruikt bij de verschillende momenten van burgerparticipatie. Met een online enquête zijn inwoners in de gelegenheid gesteld om hun wensen en ideeën over horeca in Lansingerland kenbaar te maken. Vervolgens is er een bijeenkomst geweest met de inwoners. Tijdens deze bijeenkomst is uitvoerig over de concept visie gesproken en is ingezoomd op enkele concrete plannen. Naar aanleiding van de concept horecavisie hebben de inwoners van Kruisweg (verenigd in BVK) en ontwikkelaars van bedrijventerrein Prisma elkaar opgezocht en zijn gekomen tot onderlinge afspraken met betrekking tot de gewenste ontwikkelingen en mogelijke overlast als gevolg hiervan. Dit heeft geresulteerd in de volgende gezamenlijke reactie: 'Prisma en BVK zijn van mening dat de nota vastgesteld kan worden, met daarin opgenomen dat er daar waar mogelijk maatregelen getroffen dienen te worden om de overlast voor de bewoners van de Kruisweg te beperken'.

1.3 Leeswijzer

De horecavisie bestaat uit twee delen. In dit deel beschrijven we de gewenste ruimtelijk-economische visie en de aanpak om te komen tot realisatie van deze visie. We beginnen met definities van horeca, een samenvatting van de uitgevoerde analyse van het huidige horeca-aanbod in Lansingerland en de uitkomsten van burgerparticipatie. De volledige analyse is te vinden in het achtergronddocument. In hoofdstuk 3 presenteren we onze visie op de horecastructuur in Lansingerland. In het laatste hoofdstuk (hoofdstuk 4) gaan we in op de acties die nodig zijn om tot realisatie van de visie te komen.

2 Horeca en burgerparticipatie

2.1 Wat is horeca?

Duidelijke indeling horeca

Horeca is dynamisch en tussen typen horeca kunnen de verschillen groot zijn. Omvang, doelgroep, sluitingstijden, mate van overlast zijn enkele kenmerken waarop horeca onderling sterk van elkaar kunnen verschillen. Voor de verdere ontwikkeling van de horeca in Lansingerland maken we gebruik van een indeling van de horeca in **dag-, avond-, nacht- en verblijfshoreca**.

Onder horeca verstaan we een bedrijf dat, in zijn algemeenheid, is gericht op het verstrekken van nachtverblijf en/of op het ter plaatse nuttigen van voedsel en dranken en/of op het exploiteren van zaalaccommodatie. We hanteren een driedeling in categorieën.

De eerste categorie is horeca met geen of beperkte invloed op de woon- en leefomgeving. Tot deze categorie worden de **dag- en avondhoreca** gerekend:

- **Daghoreca** is winkelondersteunende horeca en richt zich met name op het winkelend publiek. Onder de daghoreca vallen onder andere croissanteries, ijssalons, tearooms en lunchrooms.
- Restaurants, grandcafé's, brasserie, eetcafés, grillrooms behoren tot **avondhoreca**. In deze horeca staat het nuttigen en/of afhalen van ter plaatse bereide etenswaren en gebruik van verstrekte alcoholische dranken centraal.

De tweede categorie betreft de **nachthoreca** en heeft meer invloed op de woon- en leefomgeving. Dit is horeca die zich in hoofdzaak richt op het verstrekken van dranken voor gebruik ter plaatse en/of gelegenheid biedt voor dansen. Onder deze horecavorm vallen met name de cafés, bars, dancings, discotheken en partycentra.

Verblijfshoreca is de derde en laatste categorie. Verblijfshoreca is horeca gericht op het verstrekken van nachtverblijf, waarbij het verstrekken van voedsel en dranken van ondergeschikt belang is. Hotels, pensions en bed & breakfast vallen in deze categorie. In deze horecavisie gaan we niet in op verblijfshoreca.

Uit de analyse van horeca in Lansingerland, te vinden in het achtergronddocument, komt naar voren dat in bestemmingsplannen verschillende definities en indelingen van type horeca worden gehanteerd. Harmonisatie en eenduidige definiëring zijn gewenst waardoor onduidelijkheid en verwarring voorkomen wordt. Daarom kiezen we er bewust voor om in bestemmingsplannen niets over sluitingstijden op te nemen. Dit is namelijk een APV aangelegenheid en de sluitingstijden zijn daarin vastgesteld.

Semi-horeca

Door integratie van horeca en detailhandelsfuncties ontstaan mengelingen van horeca en winkels. Horeca wordt steeds vaker als ondersteunende functie bij de hoofdfunctie detailhandel geïntroduceerd. Vanuit economisch oogpunt is het zondermeer gewenst om semi-horeca of functieondersteunende (intern gerichte) horeca in winkels mogelijk te maken. De gemeente staat positief tegenover het gebruik van (gevel)terrassen bij semi-horeca, zolang dit de veiligheid niet in het geding brengt. Hiermee kunnen ondernemers hun klanten beter bedienen en vergroot het de aantrekkelijkheid van de winkel. Belangrijk is echter dat deze horeca een functieondersteunende rol blijft vervullen. De horecafunctie mag nimmer een belangrijkere functie voor de winkel worden dan de detailhandelfunctie (qua omzet en inzet) en moet beschouwd kunnen worden als een vorm van dienstverlening aan de klant.

2.2 Belangrijkste aandachtspunten uit de analyse

Analyse

Lansingerland ligt centraal in de Zuidvleugel van de Randstad, omgeven door grote steden als Rotterdam, Den Haag, Delft en Zoetermeer met een aanzienlijk horeca-aanbod. In het algemeen geldt dat de horeca in Lansingerland voor een groot deel afhankelijk is van de consument uit de eigen gemeente en directe omgeving.

Het aantal inwoners in Lansingerland is de afgelopen jaren hard gegroeid. Ook voor de komende jaren zal het aantal inwoners nog doorgroeien. Dit betekent dat er veel potentie en kansen zijn voor horeca in onze gemeente. Het gemiddeld besteedbaar inkomen per huishouden in Lansingerland ligt met 42.200 euro aanzienlijk boven het gemiddelde in Nederland (34.300 euro). Dit betekent dat hier relatief veel koopkracht aanwezig is.

Analyse van de inwoners van Lansingerland leert dat in onze gemeente verhoudingsgewijs veel levensgenieters wonen, veel inwoners met een dynamisch leven en dat een groot deel van de inwoners op zoek is naar bijzondere ervaringen¹. Deze inwoners beschikken vaak over meer budget en maken hier gebruik van om zich te vermaken. Het horeca-aanbod sluit hier onvoldoende op aan, is onvoldoende verrassend en onderscheidend en laat het aanwezige potentieel onbenut.

Vanaf 2000 is het aantal horecabedrijven in Lansingerland met circa 20% gestegen tot 59 bedrijven. Het vloeroppervlak aan horeca is in dezelfde periode met bijna 10 % gestegen tot ruim 9.300 m². De gemeente is in deze periode qua inwoneraantal aanzienlijk sneller gegroeid dan het aantal horecabedrijven. Per 10.000 inwoners is het gemiddeld aantal horecabedrijven namelijk afgenomen van 11,9 tot 10,4.

In absolute aantallen zijn er in onze gemeente meer horecabedrijven in vergelijking met referentiegemeenten. Per 10.000 inwoners van de bevolking ligt het aantal horecabedrijven in Lansingerland onder het landelijk gemiddelde en het gemiddelde van de provincie Zuid-Holland. Ook ten opzichte van de referentiegemeenten zijn er in Lansingerland minder horecabedrijven per 10.000 inwoners. Dit betekent dat er mogelijkheden en ruimte is voor groei van het horeca-aanbod in Lansingerland.

Naast zelfstandige horecagelegenheden bieden ook verschillende winkels horeca-activiteiten aan. Deze vorm van horeca wordt semi-horeca genoemd. De horeca-activiteiten staan ten dienste van de detailhandelsfunctie (bijvoorbeeld bakker, slager, etc.) en kennen meestal een beperkt oppervlak. Deze mengvorm van horeca en detailhandel vergroot de diversiteit aan keuzemogelijkheden en levert een positieve bijdrage aan de aantrekkelijkheid van de winkelgebieden.

Combineren we het relatief lage aantal horecabedrijven in Lansingerland met de huidige bevolkingsomvang en de verwachte groei van de bevolking, dan wordt duidelijk dat er nog ruimte is voor meer horeca in Lansingerland. Dit komt overeen met geluiden vanuit het bedrijfsleven en de bewoners die vragen om meer horeca, vooral om meer kwaliteitshoreca.

De horeca in Lansingerland zit verspreid over alle drie de kernen en in de buitengebieden. Het aanbod is echter weinig onderscheidend van elkaar. De grootste diversiteit is te vinden in Berkel en Rodenrijs. Het aanbod aan horeca richt zich veelal op dezelfde doelgroepen en is daarmee onvoldoende divers. In Lansingerland wonen veel jongeren. Een kwart van de inwoners in Lansingerland is jonger dan 15 jaar. Kijkend naar het aanbod van horeca valt op dat hier nauwelijks op ingespeeld wordt. Kindvriendelijke restaurants zijn beperkt aanwezig en buitenspeeltuinen bij restaurants schaars. Ook voor jongeren (15

¹ Leefstijlatlas dagrecreatie Provincie Zuid-Holland (2011)

tot 20 jaar) die willen uitgaan zijn nauwelijks mogelijkheden aanwezig. Deze groep jongeren is nu vooral aangewezen op voorzieningen in buurgemeenten.

Hoogwaardige en luxe horecagelegenheden zijn niet aanwezig in Lansingerland. Dit zijn horecagelegenheden waar bedrijven veelal gebruik van maken voor het ontvangen van relaties. Het aanbod van horeca met zalen, vergadervoorzieningen, etc. is uiterst beperkt. Ondernemers zijn voor horecagelegenheden, waar zij met hun zakelijke relaties heen kunnen, veelal aangewezen op de steden rondom ons. Zeker gezien de groei aan bedrijvigheid in de komende jaren ligt hier een markt die nog vrijwel onontgonnen is.

Zowel voor zakelijke als recreatieve bezoekers zijn er geen overnachtingsmogelijkheden in Lansingerland. Uitzondering hierop vormen vier bed & breakfasts. Gezien het recreatieve aanbod aan voorzieningen en de groeiende zakelijke markt zou je deze voorzieningen wel verwachten in Lansingerland.

Trends en ontwikkelingen

Het eetpatroon van mensen is de laatste jaren aanzienlijk veranderd. Ondanks de lichte terugval als gevolg van de economische crisis, is in de afgelopen jaren de consumptie buitenshuis toegenomen. Diversiteit in menu's, gebruik van lokale producten, gezondheid en duurzaamheid hebben aan belang gewonnen en consumenten zijn bereid meer te betalen voor kwaliteit en luxe. Van horecagelegenheden wordt verwacht dat ze hier op inspelen. De opkomst van koffiewinkels en horeca waarin eten, drinken en dansen zijn gecombineerd, zijn hier voorbeelden van. In Lansingerland heeft deze trend zich nog niet ingezet.

De horecasector wordt steeds zakelijker en professioneler. Als resultaat daarvan zijn schaalvergroting en ketenvorming in bijna alle deelsectoren aan de orde. Het aantal bedrijven neemt af, maar tegelijkertijd neemt de verkoopoppervlakte per horecagelegenheid toe. Daarnaast vervagen de grenzen tussen horeca en detailhandel steeds meer. Horeca neemt detailhandel en vermaak in zich op en winkels en leisurevoorzieningen introduceren horeca in hun formules. Deze trend zal zich komende jaren nog verder doorzetten.

Veiligheid vergt continue aandacht en is een belangrijk item. Niet alleen binnen de bedrijven, maar ook in de openbare ruimte. De veiligheidsperceptie vanuit de consument is mede bepalend voor het beeld dat gevormd wordt over horecagelegenheden of horecagebieden. Met het 'convenant veilig uitgaan in Lansingerland' heeft de gemeente samen met de politie, openbaar ministerie, Koninklijke Horeca Nederland en de horecaondernemers afspraken gemaakt, die bijdragen aan het behouden van een veilig en aangenaam woon- en leefklimaat.

Wet- en regelgeving

De huidige Drank- en Horecawet wordt aangepast aan nieuwe maatschappelijke inzichten en politieke wensen. De aanpassingen zitten vooral op het vlak van beperken van schadelijk alcoholgebruik onder jongeren, het aanpakken van alcoholgerelateerde verstoringen van de openbare orde en het verminderen van administratieve lasten voor ondernemers en gemeenten. De nieuwe wet schrijft gemeenten voor dat uiterlijk 1 januari 2014 een verordening opgesteld is, waarbij zowel aspecten van oneerlijke mededinging als ook de bescherming van de jeugd gereguleerd worden. Dat betekent onder meer dat in deze verordening regels moeten worden opgenomen over verantwoorde alcoholverstrekking en de dagen en tijdstippen waarop in paracommerciële inrichtingen alcohol mag worden verstrekt. In november 2013 heeft de gemeenteraad de nieuwe Drank- en Horecaverordening vastgesteld. Hierin zijn de mogelijkheden voor paracommerciële horeca geregeld. Gemeenten krijgen meer bevoegdheden om op lokaal niveau beter invulling te geven aan het alcoholbeleid, met name gericht op jongeren. Ook toezicht en handhaving komt van de Voedsel- en Warenautoriteit naar de gemeente toe. De burgemeester wordt het bevoegd gezag, waar dit eerst het college was.

In het kader van deregulering en lastenverlichting heeft Lansingerland besloten om de terrasvergunning af te schaffen. Wel moet een terras opgenomen worden in de drank- en horecavergunning en voldoen aan de nadere regels voor terrassen. Deze nadere regels zijn er voor het waarborgen van de toegankelijkheid van de openbare ruimte en veiligheid. In de nadere regels wordt onder andere ingegaan op de locatie van het terras, de afmetingen, terrasmeubilair en veiligheidseisen.

De precarioverordening is vastgesteld in juli 2012 en per 1 september 2012 van kracht geworden. Op het gebruik van de openbare ruimte voor terrassen is de ondernemer de gemeente precario verschuldigd. Precario is de belasting die gemeenten heffen voor gebruik van gemeentegrond (openbare ruimte). Voor terrassen betreft de precario 25 euro/m² per jaar. Inmiddels heeft een evaluatie plaatsgevonden. Naar aanleiding van deze evaluatie is door de gemeenteraad besloten het tarief voor precario op terrassen op 0 euro/m² per jaar vast te stellen.

Onder handhaving valt het geheel aan activiteiten dat gericht is op de naleving van de regels. Handhaving speelt een belangrijke rol bij het doen slagen van (horeca)beleid. Zonder adequate handhaving ontstaan ongewenste situaties die een negatieve invloed kunnen hebben op het woon- en leefgenot. Om te kunnen handhaven is duidelijkheid nodig over welke partij, wanneer, welke actie onderneemt. Vastleggen van deze afspraken is wenselijk.

Het bestemmingsplan is een belangrijk instrument om gewenste ontwikkelingen te stimuleren en ongewenste ontwikkelingen tegen te gaan. Bij de beoordeling of horeca op een bepaalde locatie mogelijk is, wordt getoetst aan het dan geldende bestemmingsplan. Horeca kan altijd gevestigd worden in een pand met bestemming horeca of met horeca als subbestemming. Binnen die bestemming kan de gemeente horeca differentiëren naar categorie. In de huidige bestemmingsplannen is geen eenduidige verwoording van horecatypen opgenomen. Ook de mogelijkheid voor terrassen is meestal niet opgenomen in de bestemmingsplannen. Met de actualisatie van de bestemmingsplannen wordt dit meegenomen.

Als de aanvraag niet past binnen het dan geldende bestemmingsplan, moet worden besloten of wordt meegewerkt aan een afwijking of bestemmingsplanherziening. Bij dat besluit zal worden getoetst aan dit beleidskader.

Een (horeca)ondernemer, die van plan is drank te schenken en/of etenswaren te verstrekken, heeft te allen tijde een exploitatievergunning nodig. Wanneer sprake is van het schenken van alcoholische dranken is een drank- en horecavergunning nodig.

De uitgebreide analyse van horeca in Lansingerland is te vinden in het achtergronddocument.

2.3 Uitkomsten burgerparticipatie

Na bespreking van de concept horecavisie in de gemeenteraad heeft een drietal acties met betrekking tot burgerparticipatie plaatsgevonden. Allereerst is met een online enquête achterhaald wat de mening en wensen van inwoners zijn ten aanzien van horeca in Lansingerland. Tijdens een bewonersbijeenkomst is de concept horecavisie toegelicht en zijn enkele concrete horecaontwikkelingen besproken. Een derde en laatste actie betreft het overleg dat de bewoners van de Kruisweg (verenigd in BVK) en de ontwikkelaars van Prisma met elkaar hebben gehad over de beoogde ontwikkeling met horeca op de oostelijke entreekavel van bedrijvenpark Prisma. Hieronder worden de uitkomsten van deze acties kort beschreven.

De uitkomsten van burgerparticipatie in lijn met de concept horecavisie

Uit de online enquête onder inwoners komt in meerderheid naar voren dat meer aanbod aan horeca gewenst is. Met name in de centrum- en recreatiegebieden vinden de respondenten dat meer horeca

welkom is. Over horeca op bedrijventerreinen zijn de meningen verdeeld. Het horeca-aanbod op bedrijventerreinen wordt als voldoende horeca beschouwd. Er zijn iets meer voorstanders voor meer horeca op bedrijventerreinen, dan respondenten die vinden dat het aanbod op bedrijventerreinen moet verminderen. Vanuit het bedrijfsleven is aangegeven dat er behoefte is aan horeca op de bedrijventerreinen als een belangrijke voorziening voor een goed vestigingsklimaat. In woonwijken zijn de respondenten eerder voor minder horeca-aanbod dan voor meer.

De roep om meer terrassen is veruit het meest genoemd. Aangegeven wordt verder dat verbreding van het aanbod en toevoeging van nog ontbrekende horecatypen en horecaconcepten als een meerwaarde gezien wordt. Dit zorgt voor meer diversiteit. De respondenten zien tevens graag meer kwalitatief hoogwaardige horeca komen en dat ingespeeld wordt op de behoeften van de verschillende doelgroepen in Lansingerland. De keuze voor de centrumgebieden en recreatiegebieden als concentratiegebieden voor horeca wordt over het algemeen als positief ervaren.

De uitkomsten van de burgerparticipatie liggen in lijn met de ambitie en conceptvisie op horeca in Lansingerland. Bij de processen rondom vestiging van horeca zal, voor zover mogelijk, door de gemeente de wensen en behoeften van de inwoners meenemen. Dit sluit aan bij de visie en keuzes zoals verwoord in het volgende hoofdstuk.

Enkele concrete horecaplannen uitgelicht op bewonersbijeenkomst

Op 10 juli 2013 is een bewonersbijeenkomst gehouden. Tijdens deze bijeenkomst is de concept horecavisie en uitkomsten van de online enquête gepresenteerd aan de aanwezigen. Tevens zijn enkele concrete horecaontwikkelingen nadrukkelijk besproken.

Uiteindelijk is veel gesproken over de beoogde horecaontwikkeling op de oostelijke entreekavel van bedrijvenpark Prisma. Naar aanleiding hiervan is tussen betrokken partijen gekomen tot een procesafpraak met betrekking tot deze ontwikkeling.

Overleg bewoners Kruisweg en bedrijvenpark Prisma

De bewoners van de Kruisweg (verenigd in BVK) en de ontwikkelaars van Prisma hebben met elkaar overleg gehad over de beoogde ontwikkeling met horeca op de oostelijke entreekavel van het bedrijvenpark. Dit heeft geresulteerd in onderlinge afspraken tussen beide partijen. Hierover is de gemeenteraad op 29 oktober 2013 door BVK en Prisma gezamenlijk geïnformeerd.

3 Visie horecastructuur

3.1 Ambitie

Horeca zorgt voor sfeer en gezelligheid en bepaalt hiermee mede de beleving als levendige en aantrekkelijke gemeente. De gemeente (accountmanager, ondernemersteam) werken nauw samen met ondernemers met horeca-initiatieven. Ondernemers met goede initiatieven, die zorgen voor variatie en kwaliteit aan horeca, worden gefaciliteerd en ondersteund in het vestigingsproces.

Een belangrijke positie heeft de horeca in de centrumgebieden en met name in het centrum van Berkel en Rodenrijs als onderdeel van het hoofdwinkelcentrum². Consumenten voelen zich prettig in deze gebieden en ze verblijven hier langer. Horeca in het centrum zorgt voor economische versterking, kruisbestuiving met detailhandel en beleving. De horecasector is bovendien een belangrijke economische sector met een grote werkgelegenheidscomponent. Kortom: de horeca is een sector van betekenis voor Lansingerland.

Vernieuwing en modernisering van het horeca-aanbod is een continu proces dat veel aandacht behoeft. Dit is ook nodig om aan de veranderende consumentenwensen te kunnen voldoen. Het horeca-aanbod moet hierin mee (kunnen) gaan om de aantrekkelijkheid en leefbaarheid van de kernen op peil te houden en waar nodig te stimuleren voor bewoners, bezoekers, ondernemers en werkgelegenheid. Naast detailhandel en andere voorzieningen vormt horeca een smaakmaker in de centra. Een goede mix van winkels, horeca en voorzieningen is mede bepalend voor de aantrekkelijkheid van de gemeente. Ook in de recreatiegebieden is horeca van groot belang. Deze gebieden lenen zich bij uitstek voor onderscheidende concepten.

Bovenstaande resulteert in de onderstaande ambitie van de gemeente Lansingerland:

Creëren en behouden van een sfeervolle gemeente, met een aantrekkelijk klimaat voor zowel inwoners, bezoekers als horecaondernemers, waarbij de kwaliteit van het woon- en leefgenot gewaarborgd blijft en de belasting/overlast door horecabedrijven tot een minimum beperkt blijft.

3.2 Visie horecastructuur

Lansingerland bestaat uit drie kernen en beschikt over diverse bedrijventerreinen, recreatiegebieden en parken. De rol van horeca verschilt per gebied.

Vlekkenplan

Deze horecavisie is ruimtelijk uitgewerkt in een "vlekkenplan" met horecaconcentratiegebieden. Horecabedrijven die bij elkaar zitten, versterken elkaar. De reden hiervoor is dat een gebied met een verzameling van diverse horecabedrijven bij elkaar een gezellige uitstraling heeft en mensen naar het gebied trekt. Bovendien kan door te kiezen voor concentratiegebieden voorkomen worden dat horeca zich op ongewenste plekken gaat vestigen. Vanzelfsprekend moeten alle vestigingsaanvragen voldoen aan wet- en regelgeving (milieu, drank- en horecawet, APV, bestemmingsplan, beleid, etc.). Het vlekkenplan wordt geïllustreerd aan de hand van enkele kaarten.

Per gebied geven we in de hiernavolgende paragrafen aan welke visie de gemeente Lansingerland heeft op de horeca in het betreffende gebied. Voor horeca buiten deze gebieden geldt dat we maatwerk toepassen. Bij de overweging kijken we onder andere naar de effecten op de omgeving, op de concentratiegebieden en de meerwaarde voor de (lokale) economie.

² De keuze om het centrum van Berkel en Rodenrijs aan te wijzen als hoofdwinkelcentrum van Lansingerland is gemaakt in de Toekomstvisie 2040 en doorgezet in de Structuurvisie en Economische visie.

Geen volumebeleid

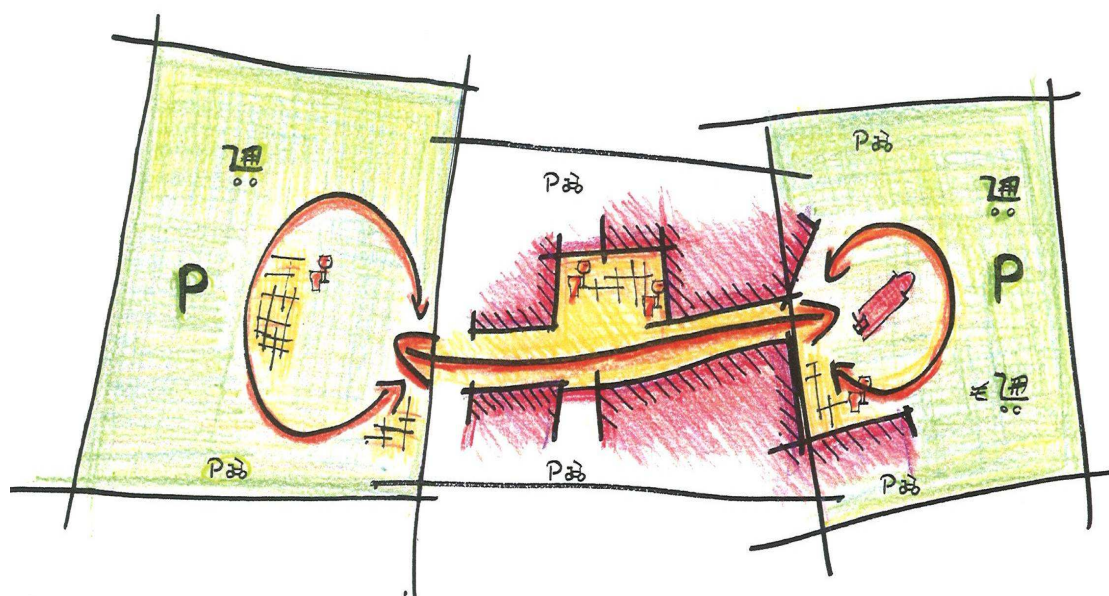
Aan het totaal aantal vierkante meters aan horeca stellen wij geen maximum. Belangrijker is om de juiste horeca op de juiste plek te hebben. Vestiging van horeca wordt in principe beperkt tot de begane grond. Horeca op een andere verdieping wordt alleen toegestaan als dit onderdeel uitmaakt van, en verbonden is met, hetzelfde horecabedrijf op de begane grond. Dit komt de levendigheid en daarmee de aantrekkelijkheid van het centrum ten goede.

3.2.1 Berkel en Rodenrijs centrum

Het centrum van Berkel en Rodenrijs is het hoofdwinkelcentrum van de gemeente Lansingerland. We ontwikkelen het kernwinkelgebied de komende jaren verder. Zowel aan de westkant als aan de oostkant gaat verdere uitbreiding plaatsvinden. Hiermee ontstaat een voorzieningenniveau passend bij de omvang van de gemeente.

Het gebied wordt planmatig ontwikkeld met een sterke halterstructuur. De halterstructuur wordt gevormd door een winkelas met twee koppen. In onderstaand figuur wordt de halterstructuur schematisch weergegeven. Invulling van de koppen gebeurt door publiekstrekking op de juiste plekken te laten landen. Hiermee ontstaat een evenwichtige oost-west balans en een natuurlijke loop van consumenten tussen de koppen van de halter.

Figuur 3.1 Schematische weergave halterstructuur

Streefbeeld horeca

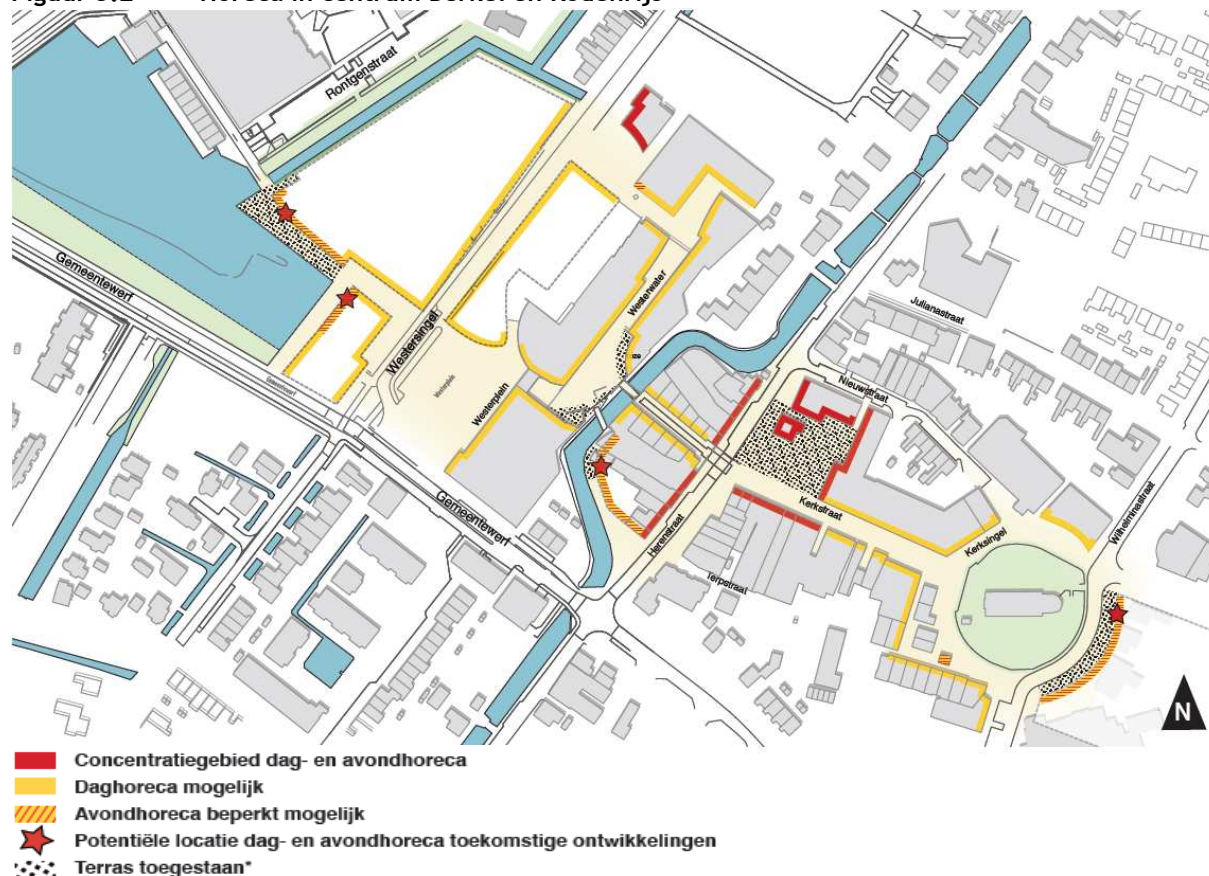
In een sterk centrumgebied zit ook horeca. Horeca draagt bij aan verlenging van de verblijfsduur van consumenten in het centrum. De winkelfunctie en de uitgaansfunctie voor de lokale bevolking vormen de belangrijkste basis voor de horecasector. Het goed positioneren van horecagelegenheden is zodoende niet alleen van belang voor het functioneren van de horeca zelf, maar ook voor het functioneren van het gehele centrum.

Het beeld dat we hier presenteren is het streefbeeld voor de ontwikkeling van het centrum en de positie van horeca hierbij. Dit beeld zal echter niet direct gerealiseerd (kunnen) worden. Dit is een proces van jaren en vraagt commitment van gemeente, horecaondernemers, vastgoedeigenaren en winkeliers om

gezamenlijk te komen tot een gezellig en aantrekkelijk centrum. Het gepresenteerde beeld geeft weer waar de focus voor de horecaontwikkelingen ligt en betekent niet dat de gemeente een uitplaatsingsbeleid voert.

Horeca in de nabijheid van winkels versterkt de aantrekkelijkheid van het centrum. Naast invulling met attractieve en onderscheidende winkels, zorgt horeca voor aanloop. In het midden van de as ligt een plein, het plein aan de Herenstraat/Kerkstraat. Dit plein is uitermate geschikt om zich te ontwikkelen tot een aantrekkelijk horecaplein en daarmee het recreatieve ontmoetingspunt in het centrum. Het plein zorgt voor evenwicht en is een soort natuurlijk verbindingspunt tussen de polen.

Figuur 3.2 Horeca in centrum Berkel en Rodenrijs

* de exacte oppervlakte van de terrassen dient nader bepaald te worden

Het plein aan de Herenstraat/Kerkstraat biedt mogelijkheden tot clustering van horeca en heeft ruimte voor meerdere terrassen. Een zekere concentratie van dag- en avondhoreca maakt het gebied aantrekkelijk voor bezoekers om naar toe te komen en ook na sluitingstijd van winkels te verblijven. Het gebruik van (winter)terrassen in dit horecaconcentratiegebied wordt gestimuleerd. Typen horeca die wij het meest geschikt achten om hier te vestigen zijn met name avondhoreca als restaurants, grandcafés en brasseriën. De gemeente maakt deze ontwikkeling mogelijk door in het bestemmingsplan deze ruimte te bieden.

De ontwikkeling van dit plein vergt een lange adem en een goede samenwerking tussen gemeente, ondernemers en vastgoedeigenaren. Met een aantrekkelijke herinrichting van het plein wordt een eerste stap gezet naar een aangename, levendige en gezellige plek in het hart van het kernwinkelgebied. Het is aan ondernemers om de kansen die hier geboden worden te benutten en onderscheidende en aanvullende horeca te realiseren. Met aansprekende concepten en aantrekkelijke terrassen ontstaat een levendig

gebied waar ruimte is om samen met de winkeliers(vereniging) leuke en gezellige evenementen te organiseren. Het is aan de vastgoedeigenaren om het vastgoed onderhanden te nemen en van een passende uitstraling te voorzien.

Figuur 3.3 Illustratie plein aan de Herenstraat/Kerkstraat

In de Herenstraat zitten nu al enkele horecagelegenheden. Met een grillroom, pizzeria en Chinees restaurant is dit een ander aanbod dan het gewenste horeca-aanbod op het plein. Om een volwaardig horecacluster in het centrum te hebben, is toevoeging van horeca in de Herenstraat wenselijk. Aan de zuidkant van de Herenstraat zien we door het benutten van de locatie aan de Rodenrijse Vaart en het groen de mogelijkheid om hier onderscheidende horeca te realiseren.

Het winkelgebied wordt aan zowel de west- als de oostkant uitgebreid. Aan de oostkant wordt op de locatie van het voormalige gemeentehuis van Berkel en Rodenrijs nieuwbouw gerealiseerd. Hiermee krijgt het gebied rondom de kerk een andere functie. Met supermarkten als trekkers, komen consumenten hier naar toe. In deze ontwikkeling is ruimte voor dag- en avondhoreca, waarmee de aantrekkelijkheid en de levendigheid van het gebied rondom de kerk versterkt wordt. Het gebruik van terrassen draagt hier aan bij en is mogelijk doordat dit gebied autoluw wordt.

Horeca is eveneens onderdeel van de ontwikkeling aan de westkant. Met name aan de kant van de Berkelse Plas zijn mogelijkheden voor avondhoreca. De plas kan hierbij uitstekend gebruikt worden om een aangename setting te creëren met terrassen aan de waterkant.

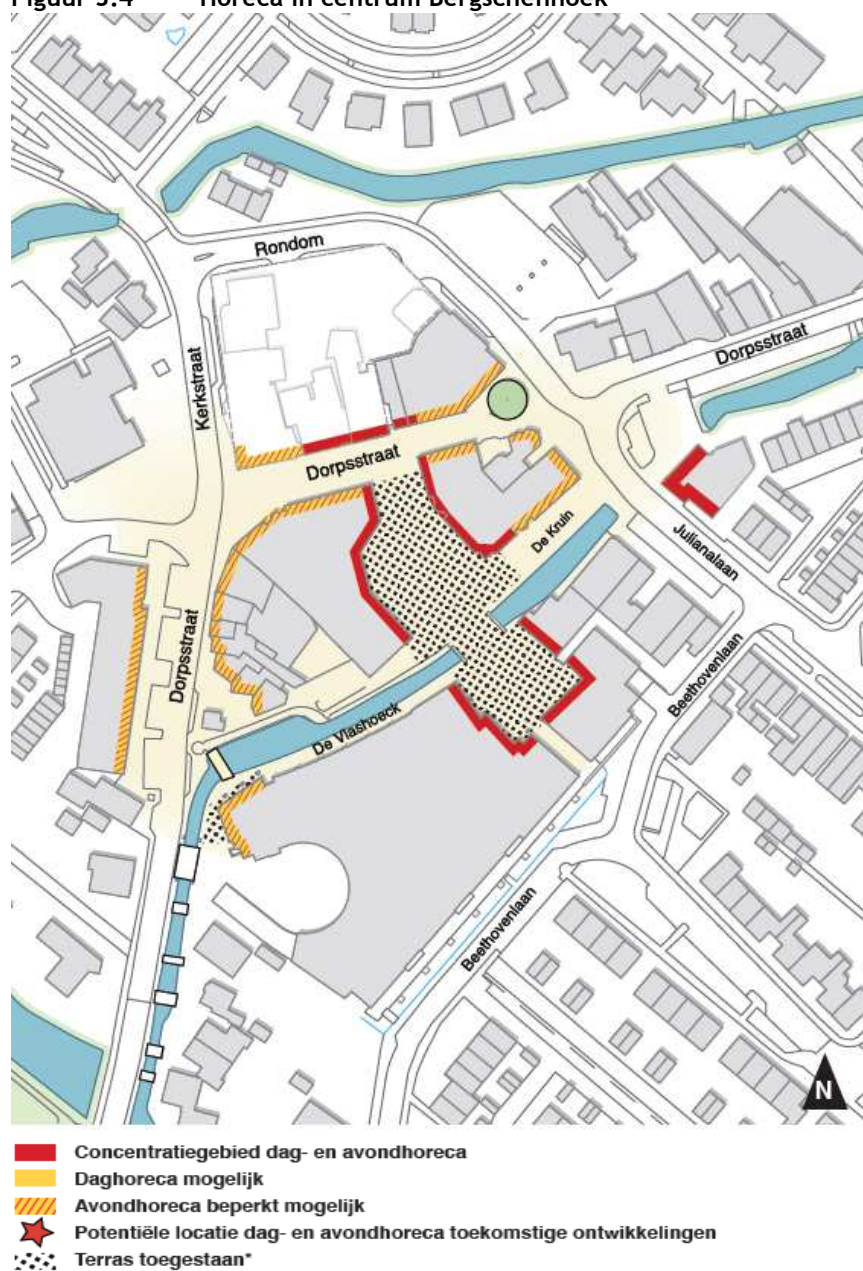
Daghoreca als ijssalons of croissanteries kunnen zich in het gehele centrum vestigen als ondersteuning aan en versterking van het winkelaanbod.

3.2.2 *Bergschenhoek centrum*

Het centrum in Bergschenhoek bestaat uit een compact winkelgebied. Met de geplande herontwikkeling van het deel aan de Rondom, Kerkstraat en Dorpsstraat krijgt het centrum een impuls en ontstaat een evenwichtig centrum. Ter ondersteuning aan de winkels is horeca een welkome aanvulling. In het centrumgebied van Bergschenhoek zit een divers aanbod aan horeca met twee restaurants, een café, lunchroom, shoarmazaak en een bezorgservice voor pizza's. Dit aanbod kan nog beperkt versterkt worden met winkelondersteunende horeca of met avondhoreca als een grandcafé, restaurant of brasserie. Nieuw aanbod moet zich bij voorkeur onderscheiden van het aanbod dat er al zit. Hiermee wordt het aanbod breder, spreekt meer aan en interessanter voor inwoners en bezoekers. We zien mogelijkheden voor

gebruik van terrassen op de Dorpsstraat, De Kruin en de Vlashoek. Dit zorgt voor levendigheid en vergroot de aantrekkelijkheid van het centrum.

Figuur 3.4 Horeca in centrum Bergschenhoek

* de exacte oppervlakte van de terrassen dient nader bepaald te worden

3.2.3 Bleiswijk centrum

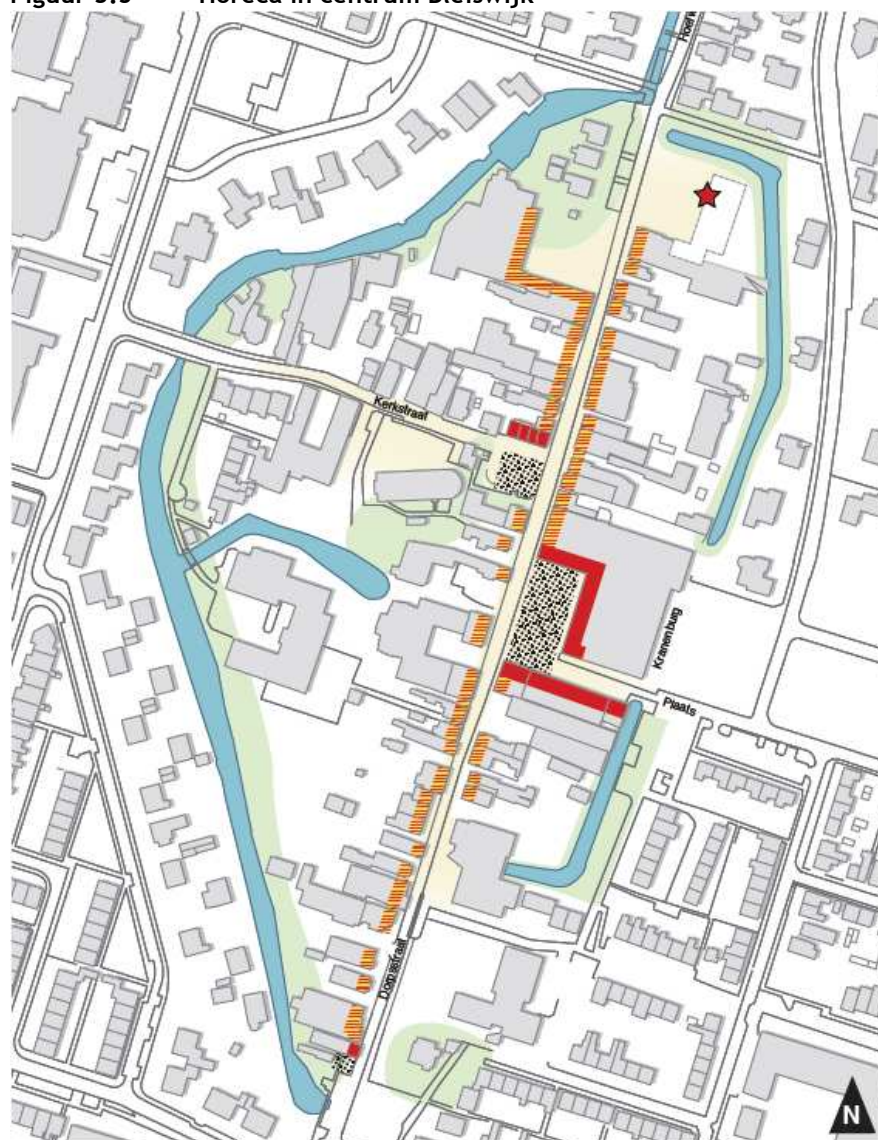
In Bleiswijk is in de afgelopen periode fors geïnvesteerd in de openbare ruimte. Met de herinrichting van de Dorpsstraat heeft het centrum weer een authentiek karakter gekregen. Het verblijfsklimaat en de potentie van het centrum zijn hiermee enorm verbeterd.

Naast de Dorpsstraat, bieden met name de twee pleinen in het centrum veel mogelijkheden voor horeca. Deze pleinen zijn onderdeel van het kernwinkelgebied en de toevoeging van horeca hier versterkt ook de detailhandel in het gebied. Bij voorkeur zien we hier vormen van horeca komen die aanvullend zijn op de

reeds aanwezige horeca. Hierdoor ontstaat meer diversiteit en wordt de aantrekkelijkheid van het gebied vergroot. Op dagen dat het Kranenburgplein niet voor de markt gebruikt wordt, kan hier uitstekend een terras neergezet worden. Ook het Herdenkingsplein biedt mogelijkheden voor terrassen. Hiermee kan het centrum een belangrijke impuls krijgen en blijven bezoekers langer in het centrum. Bij de inrichting van de pleinen is nadrukkelijk rekening gehouden met de mogelijkheid van een terras op het plein. Op en rond de pleinen zit nu nog weinig horeca. Door natuurlijke dynamiek en veranderende behoefte van consumenten zal de verandering en toevoeging van horeca uiteindelijk door de markt opgepakt worden. Dit kan echter een proces van jaren zijn.

In de aanloopstraten is een mix van functies mogelijk. Naast detailhandel en dienstverlenende functies is hier ook horeca mogelijk. Horeca zorgt voor dynamiek en afwisseling.

Figuur 3.5 Horeca in centrum Bleiswijk

- Concentratiegebied dag- en avondhoreca
- Concentratiegebied dag- en avondhoreca
- Daghoreca mogelijk
- Avondhoreca beperkt mogelijk
- Potentiële locatie dag- en avondhoreca toekomstige ontwikkelingen
- Terras toegestaan*

3.2.4 Woongebieden

Horeca is over het algemeen niet de meest geschikte functie om in woongebieden te hebben. Horeca brengt veelal parkeerdruk, overlast van geur, afval en geluid met zich mee. Het uitgangspunt voor vestiging van horeca is vestiging in en nabij voorzieningencusters. Om overlast in woonwijken te voorkomen worden geen nieuwe solitaire horecalocaties in woonwijken toegevoegd. Maatwerk is mogelijk voor vestiging op locaties die een duidelijke meerwaarde hebben voor Lansingerland.

Naast de voorzieningencusters in de centra zijn er in Lansingerland bestaande voorzieningencusters aan de Esdoornlaan, Krugerlaan en de Wilhelminastraat in Berkel en Rodenrijs. Hier zijn al diverse horecabedrijven gevestigd. Om vestiging van horeca in het centrum te stimuleren, is uitbreiding op deze locaties niet wenselijk. Uiteindelijk voorzien wij op termijn transformatie naar andere functies voor deze locaties. In Westpolder-Bolwerk zal een nieuw voorzieningencuster ontwikkeld worden nabij het Randstadrailstation. Hier kan een beperkt aanbod winkelondersteunende horeca zich vestigen, evenals een restaurant en/of (eet)café als onderdeel van het totale voorzieningencuster.

3.2.5 Buitengebieden en parken

Een onderscheidend kenmerk van Lansingerland is de groene schil van natuur- en recreatiegebieden om de gemeente heen. Deze gebieden zijn van groot belang voor de gemeente³ en lenen zich bij uitstek voor initiatieven van ondernemers voor bijzondere en onderscheidende horeca. Diverse horecagelegenheden zitten verspreid door de recreatiegebieden en in de parken. Dit aanbod kan versterkt en aangevuld worden met nieuw en ander aanbod aan dag- en avondhoreca. Vooral punten bij fiets- en wandelpaden, en bereikbaar met de auto, zijn logische plekken voor horeca, aangezien dit locaties zijn waar veel mensen samenkomen.

De recreatiegebieden lenen zich bij uitstek voor onderscheidende horecabedrijven die gebruik maken van de unieke locaties en natuurlijke setting. Met name voor onderscheidende horecagelegenheden, gericht op doelgroepen die nu niet of nauwelijks bediend worden, liggen er kansen. Kwalitatief hoogwaardige horeca past uitstekend in dit recreatiegebied. Dit draagt bij aan de bruikbaarheid en uitstraling van het recreatiegebied. Ook voor kleinschalige en tijdelijke voorzieningen is ruimte in en langs de Rotte. Een levendige en interessante rand met diverse horecavoorzieningen geeft het gebied een positieve uitstraling. Nauwe samenwerking met het Recreatieschap Rottemeren is nodig om het gebied rondom de Rotte (Rottemeren, het Hoge en Lage Bergse Bos) optimaal te ontwikkelen en versterken. Horeca in combinatie met leisurevoorzieningen biedt eveneens kansen om in het gebied aanvullend aanbod aan horeca te realiseren.

De Groenzoom en Vlinderstrik zijn eveneens interessante gebieden voor bijzondere en onderscheidende horeca. Naast permanente horeca is het wenselijk om enkele locaties aan te wijzen waar tijdelijke horeca (bijvoorbeeld een ijskraam) kan staan. Dit komt de aantrekkelijkheid van het gebied ten goede.

De kernen Berkel en Rodenrijs en Bergschenhoek groeien steeds verder naar elkaar toe. Het Annie MG Schmidtpark vormt de verbinding tussen de beide kernen en ontwikkelt zich de komende jaren verder als centraal stadspark. Het zwembad is een goede recreatieve invulling voor het park. Het park biedt echter nog meer ruimte voor recreatieve voorzieningen en dag-, avond- en nachthoreca. Door de centrale ligging is dit gebied uitermate geschikt voor horeca die zich richt op diverse doelgroepen. Bijvoorbeeld overdag horeca voor recreanten in het park, 's avonds als restaurant voor de inwoners en in het weekend een

³ Groen en recreatie Lansingerland; Visie op samenhangende ontwikkelingen van groen- en recreatiegebieden (2009)

uitgaansgelegenheid (voor jongeren) of voor festiviteiten of evenementen, waarbij de horeca gebruikt wordt in combinatie met de ruimte die het park biedt.

3.2.6 *Bedrijventerreinen*

Horeca is een belangrijk onderdeel van het functioneren van centrumgebieden. We zijn daarom terughoudend met horeca op bedrijventerreinen. Slechts op een tweetal bedrijventerrein is solitaire dag- en avondhoreca mogelijk. Bedrijvenparken Prisma en Oudeland zijn logische locaties voor horeca gezien de noord en zuid spreiding en de ligging aan de A12, N209 of N471. Dit zijn locaties waar veel passanten langskomen en omgeven door veel (toekomstige) bedrijven op de bedrijvenparken.

Op bedrijvenpark Oudeland zijn een tweetal locaties geschikt voor horeca. Aan de oostzijde van de provinciale weg N471 zit avondhoreca (McDonald's). Hiermee is voorzien in horeca aan de oostzijde. Aan de westzijde van de N471 is ruimte voor (grootschalige) dag- en avondhoreca, eventueel aangevuld met zalenverhuur. Hiermee kan bijvoorbeeld de vraag naar ruimtes voor zakelijke bijeenkomsten ingevuld worden.

De oostelijke entreekavel van het bedrijvenpark Prisma, wordt onder meer vanwege de directe aansluiting op (boven)regionale infrastructuur gezien als een geschikte locatie voor een horecacluster voor dag- en avondhoreca gericht op passanten, werknemers en bezoekers van het bedrijvenpark. Vanwege de nabijheid van woningen binnen het buurtschap Kruisweg, hebben de ontwikkelaars van het bedrijvenpark Prisma en de Belangenvereniging De Kruisweg (BVK) elkaar opgezocht en onderling afspraken gemaakt om tegemoet te komen aan de bewoners. Met deze afspraken als uitgangspunt, kan via het benodigde bestemmingsplan, dat voor deze ontwikkeling opgesteld moet worden, en via de Wet milieubeheer en aanverwante regelgeving, de hinderaspecten getoetst worden aan landelijke richtlijnen en wettelijke normen.

Verder bieden een viertal locaties op bedrijvenpark Prisma de mogelijkheid voor ontwikkeling van horeca. Het gaat om de molenstompen die verspreid over het bedrijvenpark staan.

Naast bovengenoemde locaties is geen solitaire horeca op andere locaties op bedrijventerreinen gewenst. Uitzondering wordt gemaakt voor semi-horeca (intern gerichte) horeca waarbij de horecafunctie ondergeschikt is aan de hoofdfunctie en beschouwd kan worden als een dienstverlening aan de klant (denk aan een koffiehoek bij een meubelzaak).

3.2.7 *Stationsgebieden*

Horeca bij stations bevordert de sociale veiligheid op deze locaties. Met de haltes Rodenrijs en Westpolder heeft de Randstadrail twee stations in Lansingerland. De gebiedsontwikkeling van Bleizo wordt voor een groot deel gevormd door de ontwikkeling van een volwaardig openbaar vervoersknooppunt waar trein, Randstadrail, (ZoRo)bus, fiets en auto samenkomen.

Bij de halte Westpolder wordt de wijk Westpolder-Bolwerk ontwikkeld. Een onderdeel van deze ontwikkeling vormt een voorzieningencentrum. In de plannen is ruimte voor avondhoreca (met terras) aan het stationsplein ingeruimd. Door horeca hier te positioneren, ligt deze in de directe nabijheid van het station Westpolder wat de sociale controle in het gebied vergroot. Bij de halte Rodenrijs is aan de kant van bedrijvenpark Spoorhaven een standplaats. Deze standplaats wordt ingevuld door een horecagelegenheid. Ontwikkeling van een meer permanente horeca in of nabij het station is wenselijk. Invulling hiervan is vooral gericht op passanten.

Bij het toekomstig openbaar vervoer station Bleizo wordt het Podium een plek om af te spreken en te ontmoeten. Op het Podium komen 'business en pleasure' letterlijk samen. Diverse consumentgerichte functies zullen hier een plek gaan krijgen. Horeca zal hier onderdeel van uitmaken.

3.2.8 Paracommerciële horeca

Het grijze gebied tussen reguliere horeca en paracommerciële horeca⁴ is mede door de economische crisis nadrukkelijk onderwerp van discussie. De reguliere horeca heeft te kampen met dalende inkomsten als gevolg van de teruglopende bestedingen. De verenigingen en stichtingen hebben te maken met subsidies die onder druk staan. Bij de zoektocht naar mogelijkheden om verenigingen en stichtingen minder afhankelijk te maken van subsidies, wordt al snel gekeken naar de mogelijkheden voor commerciële activiteiten. Dit voedt de discussie over oneerlijke mededinging. Als de nevenactiviteit de overhand krijgt, gaan de paracommerciële instellingen concurreren met andere horecagelegenheden. Reguliere, commercieel-economisch opererende, horeca ondervindt nadeel van deze paracommerciële instellingen die onder aanzienlijk gunstigere voorwaarden kunnen functioneren. Op dat moment is sprake van oneerlijke mededinging en dat is in strijd met de wet.

Uitgangspunt voor de gemeente Lansingerland is dat er voor paracommerciële instellingen enige speelruimte is zonder dat dit ten koste gaat van commerciële horeca. Paracommerciële instellingen kunnen onder voorwaarden de mogelijkheid krijgen om bijeenkomsten van persoonlijke aard te organiseren. Bij bijeenkomsten van persoonlijke aard moet worden gedacht aan feesten, bruiloften, recepties etc., activiteiten die geen direct verband houden met de doelstelling van de paracommerciële instelling. Een belangrijke voorwaarde hierbij is het aantal bijeenkomsten dat georganiseerd mag worden. Dit is opgenomen in de Drank- en Horecaverordening die in november 2013 door de gemeenteraad is vastgesteld.

In deze verordening zijn de mogelijkheden voor bijeenkomsten van persoonlijke aard voor paracommerciële instellingen opgenomen. Hierin staan tevens welke schenktijden voor paracommerciële horeca gelden. Bij het bepalen van de schenktijden is het gemeentelijk uitgangspunt dat de jeugd zo min mogelijk in aanraking komt met alcohol. In de overweging houden we wel rekening met de mogelijkheid tot exploitatie van de kantine. Paracommerciële horeca met een kantine moet tevens een bestuursreglement hebben. Hierin is het beleid van de vereniging ten aanzien van huis- en gedragsregels alsmede sluitingstijden en schenktijden vastgelegd. Dit bestuursreglement is verplicht en moet met de Drank- en Horecaverunning worden ingediend. De gemeente moet dit reglement keuren en toetsen.

Horeca bij gemeentelijke sporthallen

De sporthallen Oostmeer, De Zijde, Berghonk, De Ackers, Rijnvee en zwembad De Windas zijn eigendom van de gemeente. Bij sporthal Oostmeer, De Ackers en zwembad De Windas zitten horecagelegenheden (respectievelijk Charlie's Café, 't Ackefietje en restaurant De Salon) die als zelfstandige commerciële horeca functioneren. Op de 1e etage van sporthal Berghonk zit een kegelbaan en een schietvereniging. Voor de nog aanwezige horecaruimte in sporthal Berghonk wordt vooralsnog de optie voor commerciële exploitatie opengelaten. De andere sporthallen beschikken wel over horecavoorzieningen, maar de exploitatie is vooral gericht op de gebruikers van de sporthallen. Gezien de locatie van deze sporthallen en de visie om te clusteren in de centrumgebieden, is het niet gewenst om de exploitatie van deze sporthallen op andere doelgroepen dan de gebruikers van de sporthallen te richten. De sporthallen kunnen wel gebruikt worden voor festiviteiten en evenementen.

⁴ Een paracommerciële rechtspersoon is een rechtspersoon (geen NV of BV) die zich naast activiteiten van recreatieve, sportieve, sociaal-culturele, educatieve, levensbeschouwelijke of godsdienstige aard richt op de exploitatie in eigen beheer van een horecabedrijf. Het betreft veelal instellingen die weliswaar bedrijfsmatig of anders dan om niet alcoholhoudende dranken verstrekken, maar dit doen als nevenactiviteit. Denk hierbij aan sportkantines, dorps- en buurthuizen of kerkelijke centra.

3.2.9 Samenvattend

In de onderstaande tabel wordt het totaalbeeld samenvattend weergegeven.

Tabel 3.1 Ontwikkelingsrichting horeca per gebied

Gebied	Type en omvang	Bijzonderheden
Berkel centrum	Toevoeging van horeca in aantal en kwaliteit. Onderscheidende en aanvullende functies toevoegen	Clustering rond plein en Herenstraat. Horeca met eigen gezicht/beleving. Onderdeel van nieuwe gebiedsontwikkeling
Bergschenhoek centrum	Beperkte toename mogelijk	Horeca in centrumgebied
Bleiswijk centrum	Beperkte toename mogelijk	Horeca op en om pleinen
Woongebieden	Geen toename	-
Recreatiegebieden/parken	Ruimte voor toevoeging en kwalitatieve verbetering	Op strategische locaties en/of gekoppeld aan groei leisurecomplexen
Bedrijventerreinen	Horeca gericht op passanten en bedrijven en mogelijkheden voor zakelijke bijeenkomsten	Solitaire horeca alleen op bedrijvenparken Oudeland en Prisma. Semi-horeca onder voorwaarden mogelijk
Stationslocaties	Gericht op passanten en in combinatie met voorzieningen in de directe omgeving	Bij station Westpolder horeca aan plein in voorzieningencluster. Bij station Rodenrijs in/bij station. Bij station Bleizo horeca als onderdeel van Podium

3.3 Visie op beleidsinstrumenten

3.3.1 Terrassen

De gemeente is erbij gebaat als de openbare ruimte een ordelijke doch gezellige indruk geeft en sfeer uitstraalt. Horecaterrassen zijn hierbij beeldbepalende elementen. Goed ingerichte en aantrekkelijk ogende terrassen vormen een verlevendiging van het straatbeeld en dragen bij aan de attractiviteit en kwaliteit van de openbare ruimte. Naast het genot van terrasgebruik dient ook de overlast voor eventuele omwonenden beperkt te blijven. Enige overlast (verkeersdrukke, geluid) zal altijd aanwezig zijn, met name in de horecaconcentratiegebieden. Dit is echter te beschouwen als de normale maatschappelijke gevolgen die horen bij centrumvoorzieningen.

Om er voor te zorgen dat terrassen meerwaarde opleveren, is een aantal uitgangspunten nodig. De uitgangspunten zijn voor terrassen in Lansingerland zijn:

- open terras cultuur
- looplijnen staan centraal
- terras is te gast in openbaar gebied
- terrassen zijn ondersteunend
- veiligheid staat voorop.

De uitstraling van de terrassen vormt een belangrijke uitnodiging om plaats te nemen en bepaalt mede het beeld in de openbare ruimte. Terrassen zijn in de openbare ruimte gesitueerd en maken onderdeel uit van het publieke leven. Het is dus van belang dat de terrassen onderdeel blijven van de openbare ruimte. Transparantie, waardoor een terras zowel fysiek als visueel onderdeel is van de openbare ruimte, is dus noodzakelijk. De kwaliteit van het terrasmeubilair, van terrasstoeltjes, terrasafscherming tot aan de parasollen dient daarom zo hoog mogelijk te zijn en passend bij de omgeving. Kwalitatief hoogwaardige natuurlijke of natuurlijk ogende materialen zijn daarom noodzakelijk. Parasols zijn naast de terrastafels en -stoelen de meest in zicht komende elementen. Voor beide geldt dat de eenheid van het terras zichtbaar dient te zijn. Daarnaast dienen de parasols terughoudend in kleurstelling en vorm te zijn. Ook dienen ze individueel geplaatst te zijn om te voorkomen dat het een complete gesloten overkapping wordt. Terrasverwarming is mogelijk mits passend binnen geldende wet- en regelgeving. We gaan er van uit dat horecaondernemers zich bewust zijn van hun maatschappelijke verantwoordelijkheid en inzetten op het gebruik van duurzaam materiaal. In de horecaconcentratiegebieden zijn winterterrassen mogelijk.

3.3.2 *Semi-horeca*

Bedrijven waar horeca ondergeschikt is aan de primaire detailhandelsfunctie en bedrijven waarbij het exploiteren van horeca een minimale weerslag heeft op de omgeving bieden wij de mogelijkheid om horeca vergunningsvrij te exploiteren. Denk hierbij aan de bakkerij met een zithoekje of een koffiehoekje in een winkel. Belangrijk is echter dat deze horeca een functieondersteunende rol blijft vervullen en er geen alcoholhoudende dranken verstrekt worden. Voor het verstrekken van alcoholhoudende dranken is wel een drank- en horecavergunning nodig. De horecafunctie mag nimmer een belangrijker functie voor de winkel worden dan de detailhandelfunctie (qua omzet en inzet) en moet beschouwd kunnen worden als een vorm van dienstverlening aan de klant.

Een (horeca)ondernemer, die van plan is drank te schenken en/of etenswaren te verstrekken, heeft ten alle tijden een exploitatievergunning nodig. Wanneer sprake is van het schenken van alcoholische dranken is een drank- en horecavergunning nodig.

3.3.3 *Precario*

Precario is de belasting die de gemeente heft voor het gebruik van gemeentegrond. Het aantal vierkante meters terras op gemeentegrond is bepalend voor de berekening van de precario. De invoering en inning van precario is nieuw voor de gemeente Lansingerland. Aan de hand van een evaluatie onderzoeken we of het proces van inning en controle goed verloopt en de kosten niet hoger zijn dan de opbrengsten. Terrassen hebben grote meerwaarde voor de levendigheid en aantrekkelijkheid van een gebied. In de evaluatie bekijken we ook of de precario mogelijk de gewenste ontwikkeling van meer terrassen tegenhoudt. Inmiddels heeft de evaluatie plaatsgevonden. Naar aanleiding van deze evaluatie is door de gemeenteraad besloten het tarief voor precario op terrassen op 0 euro/m² per jaar vast te stellen.

3.3.4 Veiligheid

Wij willen dat Lansingerland veilig is. Veiligheid is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van overheid, burgers, bedrijfsleven en maatschappelijke instellingen. Om plezierig en veilig te kunnen uitgaan, zijn afspraken gemaakt tussen betrokken partijen. Door het maken van deze afspraken wordt alle inzet gebundeld om vormen van onveiligheid, overlast en verstoring van de openbare orde te voorkomen. Als gevolg van de fusie van de afzonderlijke kernen tot de gemeente Lansingerland zijn in 2008 de afspraken tussen de verschillende partijen geharmoniseerd. De afspraken zijn vervolgens vastgelegd in het “Convenant Veilig Uitgaan in Lansingerland”.

In het convenant zijn afspraken gemaakt over sluitingstijden van horeca. Ondernemers die het convenant ondertekenen mogen een aangepaste sluitingstijd hanteren op vrijdag- en zaterdagavond. Na 01.00 uur mogen geen bezoekers meer naar binnen, maar de aanwezige bezoekers mogen tot uiterlijk 03.00 uur in de horecagelegenheid blijven. Dit in tegenstelling tot andere horecagelegenheden zonder convenant, waar deze uitzondering niet geldt en die om uiterlijk 01.00 uur dicht moet zijn.

Het is wenselijk om periodiek het convenant te evalueren en te beoordelen of de afspraken nog passend zijn. Verder zorgt veranderende wet- en regelgeving en verandering van het aanbod aan horeca er voor dat aanpassingen nodig zijn. Het uitgangspunt dat alle partijen zich inzetten voor een veilig woon- en leefklimaat blijft uiteraard overeind en leidend.

3.3.5 Deregulering en dienstverlening

De gemeente Lansingerland is een ondernemersvriendelijke gemeente. Met een accountmanager ‘horeca en MKB’ werkt Lansingerland met een vast contactpersoon waar de ondernemer terecht kan met al zijn vragen. Deze persoonlijke ondernemersbenadering geeft duidelijkheid en vergroot het wederzijds begrip. Een goed voorbeeld van de ondernemersvriendelijke benadering is het horecastappenplan. Dit plan begeleidt de ondernemer bij alle stappen die doorlopen moeten worden voor vestiging van horeca in Lansingerland. De accountmanager ondersteunt de ondernemer bij het doorlopen van deze stappen.

Deregulering van regelgeving heeft al lang de aandacht van zowel de horecabranche als van de gemeente. Diverse stappen zijn gezet op dit gebied met onder andere de mogelijkheid tot vrijstelling van de exploitatievergunning. Belangen van openbare orde en veiligheid mogen niet worden geschaad door het afschaffen of vereenvoudigen van regelgeving. De nadere uitwerking van de dereguleringsplannen voor de reguliere horeca gebeurt in nauw overleg met de branche. Initiatieven als het digitale ondernemingsdossier hebben de aandacht van zowel de gemeente als de belangenorganisaties.

3.3.6 Handhaving

Horeca functioneert binnen de ruimtes die wet- en regelgeving bieden. Bestuursorganen hebben een plicht tot handhaving van wetten en regels waarvoor zij met de uitvoering belast zijn. Indien overtredingen geconstateerd zijn, is handhaving noodzakelijk. Om hiertoe over te kunnen gaan, is een handhavingsarrangement nodig. In dit handhavingsarrangement staat beschreven hoe de handhaving wordt uitgevoerd en zijn de te nemen maatregelen bij overtredingen inzichtelijk gemaakt. Belangrijkste is echter dat de handhaving ook daadwerkelijk plaatsvindt. Bij het opstellen van het handhavingsarrangement dienen de acties gekoppeld te worden aan inzet van de betrokken partijen. Daar waar mogelijk zal het horecaconvenant gebruikt worden om deze inzet te borgen.

4 *Van visie naar realisatie*

Het hebben van een visie alleen is niet voldoende. Een visie geeft richting aan de ontwikkeling die partijen voor ogen hebben, maar uiteindelijk gaat het er om wat partijen gezamenlijk weten te realiseren. Samenwerking tussen de belanghebbenden is essentieel.

Om de ambitie van een sfeervolle gemeente met horeca als belangrijke economische trekker te realiseren, is een goede balans tussen horeca en het bewaken van de woon- en leefsituatie van groot belang. Negatieve effecten van horeca moeten voorkomen worden.

De strategie om deze balans te bereiken is:

- Creëren van een betere horecastructuur door meer diversiteit in het horeca-aanbod
- Horeca op enkele plekken te concentreren.
- Juiste horeca op de juiste locatie door in bestemmingsplannen de beoogde horecafuncties te benoemen.
- Waarborgen van het woon- en leefgenot door toezicht (o.a. gemeente, politie) en door constructieve samenwerking met de ondernemers.
- Vestigen van horeca in Lansingerland aantrekkelijk maken met continue aandacht voor deregulering en dienstverlening.
- Aantrekkelijkheid van buitengebieden versterken door horeca op te nemen in gebiedsontwikkelingen.
- Horecaondernemers ruimte bieden voor organiseren van evenementen samen met winkeliers en bewoners.

Om deze doelstellingen te bereiken voeren we de volgende acties uit:

Visie verwerken in bestemmingsplannen

Verwerking van de gewenste ontwikkelingen in bestemmingsplannen is nodig. Dit zorgt er voor dat horeca zich op de gewenste locatie kan vestigen en horeca zich niet op locaties gaat vestigen waar dit als niet wenselijk wordt gezien. In de bestemmingsplannen gebruiken we een vaste en eenduidige horeca-indeling. Ook de locaties voor terrassen verwerken we in de bestemmingsplannen. Ondernemers die in deze gebieden willen vestigen hoeven geen bestemmingsplanprocedures meer te doorlopen. Dit bespaart tijd en geld en moet uiteindelijk leiden tot meer dynamiek.

Deregulering

Samen met ondernemers hebben we continue aandacht voor mogelijkheden om te komen tot verdere deregulering, zonder dat hierbij belangen van openbare orde en veiligheid in het geding komen.

Concretisering van handhaving

We gaan een handhavingsarrangement voor horecabedrijven opstellen. Het creëren van eenduidigheid in handhavingsmaatregelen staat hierbij centraal, net als preventieve handhaving door duidelijke, open communicatie met horecaondernemers en door goede afspraken tussen ondernemers, gemeente, politie en andere belanghebbende partijen.

Semi-horeca

Qua aanbod zal de horecasector steeds meer en ook steeds sneller veranderen, waarbij de scheidslijnen met de detailhandel en leisure steeds meer vervagen. Vanuit economisch oogpunt is het zonder meer gewenst om semi-horeca of functieondersteunende horeca in winkels mogelijk te maken. Naast de genoemde trends neemt ook het internetshoppen toe, zodat de traditionele winkel creatiever moet zijn om klanten naar zich toe te trekken.

Om te voorkomen dat winkels zich volledig gaan transformeren tot horecabedrijven stellen we criteria op waaraan een winkel moet voldoen om horeca-activiteiten te mogen ontplooiën:

- De horeca-activiteiten moeten ten dienste staan van en ondergeschikt zijn aan de detailhandelsfunctie.
- Er mogen geen alcoholhoudende dranken geschonken worden.
- De horecafunctie mag nimmer een belangrijker functie voor de winkel worden dan de detailhandelfunctie (qua omzet en inzet) en moet beschouwd kunnen worden als een vorm van dienstverlening aan de klant.
- De horecafunctie heeft dezelfde openingstijden als de hoofdfunctie.

Evaluatie horecaconvenant

Het horecaconvenant is sinds de vaststelling nooit geëvalueerd of aangepast. De gemeente zal samen met ondernemers, politie, belangenorganisatie en andere belanghebbende organisaties het convenant evalueren en indien nodig aanpassen.

Overleg met afvaardiging horeca

Een goed contact met de horecaondernemers is zowel voor de gemeente als voor de ondernemers van grote waarde. Door regelmatig (ambtelijk) met de lokale afvaardiging van Koninklijke Horeca Nederland te overleggen, kunnen we ontwikkelingen, mogelijke problemen of beleidsvoornemens bespreken. Hiermee ontstaat naast een goede verstandhouding ook samenwerking tussen de horecaondernemers en gemeente, die bijdraagt aan de versterking van de lokale economie.

Samenwerking recreatieschap Rottemeren initiëren

Het recreatiegebied Rottemeren en het Hoge en Lage Bergse Bos zijn belangrijke recreatiegebieden voor Lansingerland. Het recreatieschap Rottemeren beheert dit gebied. Een goede samenwerking is nodig om de gewenste ontwikkelingen mogelijk te maken. Wij gaan intensiever met het recreatieschap samenwerken om de aanwezige potentie van de recreatiegebieden te benutten.

Aantrekkelijke inrichting plein Berkel centrum

Het plein aan de Herenstraat/Kerkstraat in het centrum van Berkel gaat zich ontwikkelen tot een horecaconcentratiegebied en een belangrijk onderdeel van het winkelgebied uitmaken. Op en rond het plein worden vele mogelijkheden gecreëerd voor horeca eventueel in combinatie met terrassen. De gemeente zorgt voor de inrichting van de openbare ruimte en zal ondernemers en vastgoedeigenaren enthousiasmeren voor vestiging en aanpak van het vastgoed. Dit zal onder andere gebeuren door periodiek overleg met de vastgoedeigenaren en exploitanten.

Het plein in Berkel centrum een naam geven

Een belangrijk onderdeel van het horecaconcentratiegebied in Berkel centrum is het plein. Dit plein heeft echter geen naam en is onderdeel van de Herenstraat en Kerkstraat. Om de ontwikkeling van het horecaplein te versterken, gaan we het plein op termijn een naam geven.

Aanpassen nadere regels voor terrassen

In de huidige nadere regels voor terrassen worden enkel voorwaarden gesteld die van belang zijn voor de openbare orde en veiligheid. De nadere regels worden in overleg met de horeca aangevuld met enkele regels voor inrichting van de terrassen en locaties waar winterterrassen mogelijk zijn.

Organiseren evenementen door horecaondernemers en winkeliers voor verlevendiging gebied

De gemeente ziet evenementen en festiviteiten als een mogelijkheid om het centrum te verlevendigen. Wij staan welwillend tegenover de verlening van evenementenvergunningen als horecaondernemers, bij voorkeur samen met winkeliers(verenigingen), evenementen organiseren die bijdragen aan de verlevendiging en aantrekkelijkheid van de gemeente in algemene zin en de centra in het bijzonder. Hierbij dient uiteraard wel aan de daarvoor geldende regelgeving voldaan worden.